

GYMNÁZIUM, PRAHA 10, VODĚRADSKÁ 2
MATURITNÍ ZKOUŠKA • PROFILOVÁ ČÁST • JARO 2023
KRITÉRIA HODNOCENÍ

Kritéria hodnocení profilové maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury pro třídu 4.D
ve školním roce 2022/23

Obsah

Bodování písemné a ústní části a přidělení známek	1
Hodnocení písemné části maturitní zkoušky	2
Vytvoření textu podle zadaných kritérií	2
Pravopis, tvarosloví, slovtvorba	2
Stylisticky funkční užití lexika a syntaktická výstavba textu	2
...Kompoziční výstavba textu	2
Hodnocení ústní části maturitní zkoušky	3

Bodování písemné a ústní části a přidělení známek

Z písemné i ústní části zkoušky lze shodně získat celkem 28–0 bodů (hranice úspěšnosti je 13 bodů). Dle těchto bodů je daná část oznámkována (28–25 b. = výborně; 24–21 b. = chvalitebně; 20–17 b. = dobře; 16–13 b. = dostatečně).

Převod bodů na známky shrnuje následující tabulka:

Klasifikace:	výborně	chvalitebně	dobře	dostatečně	nedostatečně
Hranice úspěšnosti:	100 %	87 %	73 %	58 %	43 %
Bodový rozsah:	28–25 bodů	24–21 bodů	20–17 bodů	16–13 bodů	12–0 bodů

Hodnocení písemné části maturitní zkoušky

		0 b.	1 b.	2 b.	3 b.	4 b.
Vytvoření textu podle zadaných kritérií.	1A Téma, obsah, neotřelost a funkčnost zpracování.	Text se nevztahuje k zadanému tématu.	Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.	Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
	1B Komunikační situace, slohový útvar, funkční styl, slohový postup.	Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a/nebo reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
Pravopis, tvarosloví, slovo tvoření.	2	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (9 a více chyb). Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (7–8 chyb). Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (5–6 chyb). Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují málo (3–4 chyby). Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0–2 chyby). Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
Stylisticky funkční užití lexika a syntaktická výstavba textu.	3A Lexikum: adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci / slohového útvaru; použití pojmenování v odpovídajícím významu; šíře a pestrost slovní zásoby.	Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je nemotivovaně chudá. V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je spíše chudá, ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. V textu se ojediněle vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou plně funkční. V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
	3B Větná syntax, textová koheze: výstavba větných celků; odkazování v textu; prostředky textové návaznosti.	Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. Ojediněle se v textu objevují syntaktické nedostatky. Nedostatky mají minimální vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. Čtenářský komfort adresáta není narušován.
		0 b.	2 b.	4 b.	6 b.	8 b.
Kompoziční výstavba textu.	4 Nadvětná syntax, koherence textu: kompozice textu; strukturovanost a členění textu; soudržnost textu; způsob vedení argumentace.	Text je nesoudržný a chaotický. Členění textu je nelogické. Text je argumentačně nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	Kompozice textu je nepřehledná. V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná či nepodložená. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	Kompozice textu je spíše nahodilá. V členění textu se občas vyskytují nedostatky. Argumentace je občas nesrozumitelná či nepodložená. Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je v zásadě vyvážená. Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je v zásadě srozumitelná a podložená. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je precizní. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je velmi vyspělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2. Stejná chyba je v případě jejího opakování započítána pouze jednou.

Vnitřní podmínka: Pokud je kritérium 1A nebo 1B hodnoceno 0 body, je celkové hodnocení písemné práce: nedostatečné.

Hodnocení ústní části maturitní zkoušky

Ústní část zkušebního předmětu český jazyk a literatura se skládá ze sedmi oddílů (I.1, I.2, I.3, II.1, II.2, II.3, III, viz dále), z nichž každý je hodnocen na bodové škále 0 – 4 body.

I. Analýza uměleckého textu (varianta pro prózu a epickou poezii; zobecněno)

I.1 literární druh a žánr, čas, prostor, téma a motivy výňatků i celého díla

I.2 vypravěč, způsob vyprávění, složky děje, postavy a jejich motivy či vztahy

I.3 kompozice díla, výňatek v kontextu díla, subjektivní styl autora, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

I. Analýza uměleckého textu (varianta pro lyrickou a lyrickoepickou poezii, lyrizovanou prózu; zobecněno)

I.1 literární druh a typ, případně žánr, téma a motivy, myšlenkový obsah výňatků i celého díla

I.2 kompozice díla, výňatek v kontextu díla, lyrický subjekt a jeho vztah k tématu, obraznost textu

I.3 strofa, verš a rým, projevy subjektivního stylu v obecné rovině i konkrétně ve výňatcích, tropy a figury, případně další jazykové prostředky

I. Analýza uměleckého textu (varianta pro drama; zobecněno)

I.1 literární druh a žánr, čas, prostor, téma a motivy výňatků i celého díla

I.2 kompozice díla, výňatek v kontextu díla, složky děje, postavy a jejich motivy či vztahy

I.3 typy promluv a další složky textu ve vztahu ke specifickým znakům literárního druhu; jazyková rovina, její funkce a vztah k myšlenkovému obsahu dramatu či k postavám, případně další jazykové prostředky

II. Literárně historický kontext (pro všechny literární formy/varianty, viz výše)

II.1 zasadit dílo do kontextu tvorby autora, vytvořit rámcový přehled života a díla autora

II.2 zasadit tvorbu autora do literárněhistorického kontextu, uvést další významné autory stejné doby či uměleckého směru

II.3 postihnout typické rysy literárního směru či literární epochy, v nichž dílo vzniklo, doložit na příkladech z výňatků či celého díla

III. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

Hodnotí se celková kultivovanost projevu, strukturovanost, plynulost, argumentační výstavba, spisovnost, šíře lexika, soulad s jazykovou normou a se zásadami jazykové kultury; vše v průběhu celé zkoušky.

Pokud se u zkoušky prokáže, že žák jím zvolené dílo nečetl, je hodnocen nedostatečně.